

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-és szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitx Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltés szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 172. szám.

Előfizetési árak:

Egy évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével egyazonnap este 5 óráig.

Előjogok, kiváltságok.

Nagybecskerek, július 29.

A képviselőház gyors tempóban tárgyalja a költségvetést, de valóban igazságtalan lenne az a szemrehányás, hogy a képviselők, kik azelőtt oly sok időt céltalanul elfecséreltek, most bizonyos felületességgel siklanak tovább fontos költségvetések fölött, csak hogy végre hazamehessenek.

Kétszeresen helytelen lenne a szemrehányás, mert egyrészt a kormány, mint ezt a miniszterelnök tárcája egyik tárgyánál hangoztatta, a szünetet új javaslatok tanulmányozására és előkészítésére használja fel és mert másrészt a képviselő urak valóban alig mondhattak volna valami fontosabbat, amit a miniszterek sokkal találóbban, sokkal tárgyilagosabban és sokkal előrelátóbban részint már mondtak, részint bizonynyal mondani fognak.

Igy a kereskedelemügyi költségvetés általános vitájában egy voltaképpen nagy reformátori gondolatot csak maga a miniszter fejezett ki, midőn ipariskoláink újraszervezésének szükséges voltát hangsúlyozta s egyúttal közölte, hogy e tanfolyamok utolsó évét a tanulókkal műhelyben szándékszik eltöltetni, mert — és ez volt Hieronymi indokolása — a végzett ipariskolai tanulók is azt tartják, hogy nem tehetnek jobbat, mint a helyett, hogy ápolják azt az ipart, melyre elméletileg kiképezték őket, rögtön hivatalt keresnek, melyben talán lassan, de biztosan és bizonyára nagyobb munka teljesítése nélkül előremennek, nagyobb jövedelemhez és ha a dologkerülő ifju uraknak tetszik, nyugdíjhoz jutnak.

Igen, ez egyik rákfenéje társadalmunk-

nak, a vágy fáradtság nélkül szerzett jövedelem után a nélkül is, hogy előbb produktív érvényesítette volna magát. De itt egy pontban a társadalmat mégis fel kell menteni a vád alól, mert éppen kormányzati uton is dédelgettek oly nézeteket, melyek társadalmunk modern fölépítését nemcsak akadályozzák, hanem rendkívül veszélyeztetik is.

Ha középiskoláinknak nem lennének oly nagy előjogaik, a mennyiben azok, kik középiskolákat végeztek, szinte kiváltságokat élveznek hivatalok és még hozzá magasabb hivatalok előléptetésére vonatkozólag, akkor a szülők, kik csak gyermekeik javát akarják, más iskolákba is küldenék gyermekeiket.

Mert ha őszintén vesszük a tudásnak, kivált a pozitív tudásnak azt a mértékét, melylyel azok ékeskednek, kik középiskolát végeztek, más intézetekben is és talán szolidabban meg lehet szerezni, csak hogy ama más iskolák végzett növendékei nem bírnak oly felfuvalkodottsággal, oly öntulbecsüléssel és ebből következően azzal a véleménynyel, hogy a további szellemi munka, kivéve a vizsgára készülést, meglehetősen felesleges. Amíg a közoktatásügyi kormány meg nem törli e kiváltságokat vagy más iskolákat is fel nem ruház ugyanazon kiváltságokkal, addig nehezen fog teljesülni a kereskedelmi miniszter azon kívánsága, hogy a társadalom jöjjön segílyére, amennyiben a szülők adják gyermekeiket az iparra. Mert, hogy a kereskedelem és ipar igaz tisztelete elterjedjen a társadalomban, ehhez a közoktatásügyi kormánynak kell a kezdeményezést megragadni.

Ó-Bessenyő hazafiassága.

— július 29.

A bolgárok lakta Ó-Bessenyő község példás hazafiasságáról írják lapunknak a következőket:

Ó-Bessenyő község tegnap tartott rendkívüli képviselőtestületi közgyűlése alkalmával a Dél-magyarországi Közművelődési Egyesület alapító tagjai sorába lépett. Ezen tény magában véve még nagyon szerény nyilvánulása a hazafias érzelmenek, de ha tudjuk azt, hogy e község az alig múlt évtized alatt már többször nyilatkozott meg hasonló szellemben, tehát ez nem pillanatnyi, muló kiltörése érzelmenek, hanem állandó s immár nyilvános dicséretet érdemlő ténye.

Bár a község lakossága már 1780-tól kezdve lépett e dicsérendő utra, midőn magyar iskolát létesített, midőn a szabadságharc dicső korában a magyarság pártjára állott, midőn a Kossuth-szoborra tekintélyes összeget gyűjtött, a millenárius év emlékére márványtáblát helyeztetett el az iskola-épület falára, március 15-ét évenként lelkesséssel ünnepli, mégis alkalmos vezetők hányában a népben élő jóindulat, barátság s háláérzet (mert mint üldözött hontalanok testvéreként fogadtattak itt) nem nyerhetett oly határozott irányt a legutóbbi évtizedet kivéve.

A község újabb áldozatáért az érdem főleg a községi előjáróságot, névleg Gergely Mihály bíró és Lászlóffy János jegyzőt illeti meg, kik már számtalanszor adták jelét nemcsak hazafiasságuknak, hanem a népvetőkötől megkívántató rátermettségükre is. Bárha mindig hasonló érzelmű s törekvésű vezetői lennének e 6000 lelkes számláló községnek, akkor nem fog újabb másfél század ily törpe eredményvel tovaszállani.

E konzervatív gondolkozású nép nyelvében és főleg viseletében őrizte meg ősiségét, de érzelmeiben s ifjusága nagy részben nyelvében is már válaszon van, a legtöbbje beszéli a magyar nyelvet s ha nem lankad a buzgalom vezetői részéről s ha ezek lelkesítő buzditást, támogatást nyernek a habár ifju, de életképes, nagyra, nemre és edes hazánk minden fiát érzelmeiben és nyelvben összeforrasztani törekvő közművelődési egyesülete részéről, akkor nem fogyni, hanem gyarapodni fog tettvágyuk s az óhajtott érzelmi és nyelvi egységünk egy-két emberöltőn belül megünnepelehető lesz.

A „TORONTÁL” tárcája.

Perzselő szerelem

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Ejfel után jart már az idő és a kis társaság még együtt ült a fürdővendéglő teraszán. Az enyhe nyáregji szelők fejük vitte a jaszminok és tearózsák bódító illatát és az asszonyok elmerengve mohón szívták magukba a kéjes illatot, míg a férfiak az asszonyokat bámulva, eregették szivarjaikból a finom lila füstöt. Ugy látszott, mintha mindenki az emlékeiben kutatna valami után. A csöndet Ladayné, a szőke gyerekasszony szakította meg, aki csak másfél év előtt egyenesen az apácaiktól került a főkötő alá és előszeretettel vitatkozott a szerelemről.

— Hát önök csakugyan hisznek a szerelem mágnességében, abban, hogy az önök hatalmasan lángoló szerelmüktől megperzselődik az asszony?

— És megfordítva, — vágott közbe Balogh, a harmincöt éves vénlegény.

— Mondjuk ugy, — folytatta tovább a gyerekasszony. Ezzel tehát azt is állítják, hogy a nő, legyen az férjes asszony vagy leány, okvetlenül a karjaikba borul, ha önöknek eszökbe jut szerelemre lobbani iránta.

— Ugy van, asszonyom, csak hogy nem egészen helyesen fejezte ki magát. Nem akkor, ha eszünkbe jut szerelemre lobbani, hanem

amikor a szívünk gyul szerelemre. Nem ériek én szerelem alatt holmi pillanatnyi fellobbanást, amely bizonyos idő múlva elűnik vagy érzi tobzódást, amely kielégítve nem létezik többé, hanem azt a nagy, szenvedélyes, önfeláldozó, szent érzelmet, amely örülé képes tenni, bünt képes elkövetni. Ez a szerelem, amelynek őszinteségéről és hatalmáról idővel meggyőződik a nő vagy férfi: igenis megejti még a leghidegebb szívet, még a legerényesebb nőt is.

— Be kár, hogy az ilyen szerelmet ma már csak Pekár vagy Rostand hősei éreznek egymás iránt, sóhajtott a szép Koósne, a furdó „korhelye”.

— Téved, szépséges asszonyom, — szólt meg hirtelen Döme Gyurka, a szobrász — és Dani is téved. Ilyen szerelem a mi csunya materiális életünkben is található, csak hogy mi nem értünk rá, vagy talán rösteljük őt felvonáson keresztüli bübajosan csengő rimembe foglani a szerelmünket, epekedni, mint egy hódkörös gimnazista és talán ezért van aztán, hogy meg amazokat mindenkor végig élvezhetik a viszontszerelem menyéi gyönyöreit, nekünk egy szána-közö és hitetlen mosoly nál nem jut egyéb. Ilyen szerelem emésztí az én lelketem hosszú, kínos esztendőket óta, tette az életemet pokollá és az az asszony — kikacagott, elkergetett.

Midőnyájan meglepődve néztek a beszélőre. Ilyen mély, nagy érzelmeire nem tartották volna képesnek, habár csak a fürdőben, rövid idő előtt

kerültek össze. Csak egy asszony, a legszebbik mindnyájuk között, Csathó Elemérné ült nyugodtan és úgy látszott mintha a kenyérbéltől formált apró alakok jobban érdekelnék a vitatott kérdésnél. Valaki azonban úgy látta, hogy a szép asszony egy pillanatra elhalványult és idegesen, remegve gyurja össze finom ujjával a kenyérbéldarabkákat. A szobrász volt, aki egy pillantást vetett feléje.

— Gyerekek, a hangulat nagyon szentimentálissá fajul, hát igyunk inkább, — indítványozta dévaj kacagás közben a korhely-asszony.

— És a poharak megteltek pezsgóval és a cigány, csak úgy magától belekezdett egy bubánatosan zokogó nótába. Egyszerre valami különös hangulat lepté meg az embereket, mintha megrészegegni akartak volna: folyton kocintottak. A pezsgó elbódította őket és incselkedtek egymással és kacagtak.

— És milyen az a szerelem, ha ugyan egyáltalán létezik? Üdvösség? — kérdezte kíváncsian a gyerek-asszony.

— Viszonzatlanul: kárhozat, — jelentette ki meggyőződéssel a szobrász. De kísérelje meg.

— Óanal?

— Fájdalom, én már szeretek.

— Goromba! — fakadt ki az asszony.

— És kacagtak tovább és énekeltek. Döme odaintette magához a cigányt és lehozva újjáról a gyémántgyűrűjét, rátette a vonóra és mondta: — More, a lelketed öntsed ma bele a he-

Sirolin

A legkiválóbb tanácsok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, egymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatt óggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

(503—525)

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Uj anyakönyvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében a szécsényfalvi anyakönyvi kerületbe Gausz György segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta. Horváth Zsigmond bogárosi anyakönyvvezető-helyettesét pedig, kinek hatásköre a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítkozott, a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Az élelmiszerek megdrágítása ellen.** A zomboriak az élelmiszerek mesterséges megdrágításának megakadályozására feliratot intéztek az országgyűléshez. A feliratot hasonló szellemű felirattal leendő támogatás céljából most megküldték Torontálvármegyéhez. Zombor városnak ezen intézkedésre az adott okot, hogy a hásvágással ott foglalkozó mészárosiparosok a marha-hús árát az eddigi áron fölülmintegy 20 százalékkal fölszoktatták s kartellengedményre lépve, magukat ezen egyezmény megtartására önként elváltat birság megállapításával közzegyzőileg kötelezték.

— **A jánosföldi tűzvész.** A jánosföldi nagy tűzvészről, mely annyi gazdának termését pusztította el, újabb a következő részleteket jelentik lapunknak: A tűz fél 4 órakor délután keletkezett. Egy kis szalmakazal gyuladt ki s a lengedező szélben, a nagy forróságban csakhamar lángokban állottak az óriási kazlak. Négy órakor egy 250 öl hosszú gabonakazal, 420 öl hosszú szalmakazal, 480 öl hosszú polyva és 40 öl hosszú zabkazal lángolt s a rettenetes tűznyelvek magasan csaptak az ég felé. A borzasztó tűz láttára, annyi reményesség pusztulására a község lakosságát leirhatatlan kétségbeesés fogta el s az asszonyok jajveszékelve futkostak a tüztenger körül. A férfiak mindent elkövettek, hogy a pusztító elemmel megküzdjenek és segítségükre siettek a közeli német- és szerb-párdányiak is Hertelendy Imre főbíró vezetésével, de küzdelmük hiábavaló volt s száz gazdának termése pusztult el. A tűz egész nap, egész éjszaka pusztított s csak másnap délután félhárom óra tájban tudták eloltani. Mint a vizsgálat megállapította: 35

gazdának összes gabonatermése, 65 gazdának pedig szénája, szalmája és polyvája pusztult el, azonkívül a csepplőgép és különböző szerszámok is a lángok martalékai lettek. Az elpusztult termés értéke 81.397 kor. 20 fillér.

— **A beresztői affér.** Ifj. Márai Béa beresztői áll. népiskolai igazgató, róm. kath. kántor az ismeretes beresztői templom-afférből kifolyólag annak kijelentésére kér föl bennünket, hogy ő a lelkésznel nem állott szövetségbe, az nem jött föl hozzá a kórusra, hanem a templom ajtajából kiabált rá s ő a lelkész szavaira egy szót sem választott.

— **Műkedvelői előadás Tor.-Vásárhelyen.** Tor.-Vásárhelyen az ottani műkedvelők július hó 23-án igen sikerült táncdal egybekötött hangversenyt rendeztek. Az előadáson Hrusztek Nándor a hölgyekről tartott felolvasást. Baranyi Ferenc „Az öngyilkos” című monologot adta elő. Sepsey Aranka k. a. és Rádd Irma k. a. (Nagybecskerek) zongorán, Baranyi Ferenc hegedűn és Sepsey Mihály pedig fuvolán játszottak. Ferenczi Olga k. a. (Temesvárról) „A bakfis álmok” című monologot adta elő. Végül Rádd Irma k. a. ismét zongorán játszott. Valamennyi előadó nagy sikerrel oldotta meg feladatát s a közönség zajos tapsokkal jutalmazta őket. A műkedvelői előadást tánc követte, mely reggelig tartott.

— **Táncmulatság Nákófalván.** A náköfalvai ifjúság folyó hó 23-án az Ághéle vendéglő helyiségeiben kitűnően sikerült táncmulatságot rendezett, melyen az odaváló intelligencia teljes számmal jelent meg, a széles környékből pedig számos úri család gyülekezett. Az estély tiszta jövedelme 17 kor. 50 fill. volt, mely összeget a derék rendezőség odaváló szegény tankötelesek tanszereinek beszerzésére fordítja és Leitheim Mátás iskolászeki elnök kezébe juttatta. Nákófalva közönsége különben egyébként is sűrű jelét adja annak a lelkes buzgalomnak, melylyel iskoláját s annak minden ügyét felkarolja, vele együtt pedig Gerber Anna kisasszony tanítónő és Hillier János tanító vállvetve buzgólkodnak a szebb jövő letéteményesének, a hazafias magyar iskolának helyes uton való fejlesztése és istapó-lása érdekében.

— **Egy ablakért.** Véres eset történt a napokban Nagyikudán egy betört ablak miatt. Nyagrity Barity Jefia 24 éves szerb legény Aczigán Milica korcsmájában volt tegnapelőtt. Nyagrity az ablakhoz támaszkodva nézte, hogy a többi legény és leány hogy táncol. Amint az ablakhoz támaszkodott, hát az ablak egyik tábláját benyomta. A korcsmárosné erre odalépett a legényhez és 2 koronit követelt a kár fejében, egyben zálogul elvette a kalapját. A legény szó nélkül eltávozott és hazament, honnan este 6 órakor másik kalappal visszatért a korcsmába, egy asztalhoz ült és egy pohár sört rendelt. A korcsmárosné azonban nem szolgáltatta ki neki

a sört, mire Nyagrity kést rántott és háromszor beledöfte az asszonyba, súlyos sérüléseket ejtve rajta. A rendőrség a tettest elfogta és kihallgatása után átadta az ügyészségnek.

— **Nincs üresedés.** Utóbbi időben úgy a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz, mint az egyes posta és távirtda igazgatóságokhoz sűrűn érkeznek kérvények posta és távirtda gyakornok-jelöltté való felvételért. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi július hó 18-án kelt 51.060. számú rendelete szerint a gyakornok-jelöltek létszámában üresedés nincs s ezért ily állásokra pályázatot nem hirdetnek és gyakornok-jelölteket pályázaton kívül sem fognak felvenni.

— **Életunt nevelőnő.** Rosnauer Mária osztrai születésű nevelőnőt egy torontálmegegyei úri család alkalmazta gyermekeihez. budapesti ismerősök ajánlatára. A csinos és fiatal nevelőnő a napokban foglalta el új állását, honnan azonban különféle okok miatt távoznia kellett. A szerencsétlen teremtés ezt annyira szívére vette, hogy gyalog világnak indult és tegnap Saagh és Parác községek közt öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Egy arra kocsin elhaladó paráci gazda még idejekorán észrevette a szerencsétlen leány kétségbeesett tettét és megmentette. Felvette kocsijára és elvitte családjához, mely gyermekeként fogadta és nem is akarnak tőle megválni.

— **Veszedelemes kocsiházas.** Törökbecseről írják: Minap délután Tolmács Mita, Tolmács N. nyug. honvédszázados, Radevoj Szvotolik és Nityin M. P. Nityin araci kereskedő lakásán borozgattak. Estefelé a házigazda felkérte vendégeit egy kis sétatokosizásra, kik bele is egyeztek. Hazajövet a sétatokosizásról, a tüzes vörös lovak valamitől megbokrosodtak s szélesben rohantak hazafelé. A megvadult lovak nekimentek a kapunak, minek következtében a kocsi összetört s Tolmács Mita, ki elől ült, oly szerencsétlenül bukott ki a kocsiból, hogy lábát törte s más súlyos sérüléseket is szenvedett. A többiek szintén megsérültek, de jelentéktelenül.

— **A utipodgyász elszállítása a lakásról.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magy. kir. államvasutak központi menetjegyirodája (Budapest, V., Vigadó-ter 1. sz.) a vasuton feladandó utipodgyászt előszóval, írásban vagy telefon utján való bejelentésre a székesfőváros IV—IX. kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt megállapított szállítási díjak beszedése mellett saját hivatalos helyiségében vasuti podgyásként felveszi, az illető budapesti pályaudvarra kiszállítja s a kívánt vonathoz átadja. A bejelentésnek a központi menetjegyirodában a szándékolt utazást megelőző napon kell történnie. Az átadott podgyászra vonatkozó hivatalos bevételt és a szükséges vasuti menetjegyet a menetjegyiroda hivatalos helyiségében szolgáltatja ki, vagy kívánatra 40 fillér díjért a lakásra is elküldi. Az említett menetjegyirodában, melynek helyiségeiben egy

gedűbe és a föld legszebb asszonyára gondolva — huzzad el a nótámat. A fülembé huzzd, ugyis utolszor huzod nekem, aztán el akarom felejteni azt a nótát.

— Ne a nótát, azt az asszonyt felejtse el, — mondta őszintén a korhelyasszony.

És az éjszaka elkapta a dallamot és vitte tovább, hogy:

... Pedig én csak iszogatok, dalolgotok, Csititgatom, altatgatom beteg, fájó szívemet.

A szép asszony halkán dudolta a nótát és kocintott a cigánynyal.

— Még egyszer.

A gyerekasszony már mámoros lett az italtól és sirva követelte, hogy Döme beszéljen arról a „szivtelen teremtésről”, aminek ő nevezte.

— Leány még? Asszony? Barna? Szőke? Királyleány? — ostromolták mindenfelől, még a szépasszony is kérte, hogy, hát mondja már el azt a dolgot.

— Akkor még leány volt — kezdte a szobrász — amikor megszerettem. Sokat jártunk együtt és a világ már eljegyzett egymásnak. Ő akkor tizenhat éves volt, én husz. Megkértem a kezét és kikosaraztak, mivel a szülei tuiságosan fiatalnak tartották. Én pedig továbbra is imádtam azt az akaratnélküli, kevély leányt, akiért az egész város fiatalága rajongott. Alig hogy elutaztam a fővárosba, mint akkor mondtam: gyógyulást keresni, már a leányból asszony lett: egy elszegényedett mágnás neje. Én még azután is szerettem valami vad, őrzőngő szerelemmel és később, hogy ismét összekérültünk, ezt meg is vallottam neki. Ő még akkor is hideg maradt, mert szeretete az urát. De mi volt a férj szerelema az enyémhez képest? Hat év óta járok a nyomában és imádkozom hozzá. Hat év óta érzéketlen vagyok minden női szépség és báj iránt és csak ő utána vágyódom, sóvárgok. Hat év óta látja ő az én vergődésemet, szenvedésemet és még sem perzelődött meg a szerelemtől. És én úgy érzem, ha egyszer a karjaimba zárhatnám: megfojtanám

a csókkal, az öleléssel, hogy ne lehessen többé a másé...

Egyszerre elhallgatott. Senki sem merte megtróni a csendet. A gyerekasszony néhányszor megérintette a poharát, mintha kocintani akarna, aztán a szobrászra nézett, végre hirtelen elhatározással mondta:

— Egy utolsót kocintsunk még, aztán menjünk haza. Be vagyok csipve és félek, hogy valami bolondot talállok tenni. Azaz hogy ti maradhattok, én nem akarom a mulatságokat elrontani, engem majd csak hazakisér valamelyiktek.

A férfiak szolgálatkészen ugrottak fel helyeikről, az asszony azonban még kocintott és dévaj kedvvel énekelte:

... Pedig én csak iszogatok, dalolgotok, Csititgatom, altatgatom beteg, fájó szívemet.

Aztán belekapaszkodott Döme karjába és csipkeernyőjét magasra emelve, kiáltotta:

— Csapat indulj!

A társaság felhelődött és indult hazafelé, az elszórtan fekvő villákba.

A gyerekasszony kísérfője vállára hajtva fejét, egész uton arról a „szivtelen teremtés”-ről beszélt, aki — ugymond — nem érdemli meg ezt a nagy szerelemet. A villa-hoz érve, a szőke asszony csókra nyujtva kicsiny fehér kezét, melyen a férfi szemébe nézett és szinte könyörgő hangon mondta:

— Felejtse el azt az asszonyt.

Aztán még egyszer vissza nézett a távozóra és a másik pillanatban becsapódott mögötte a rácsos kapu.

Döme, hogy elkísérte a gyerekasszonyt, sőtálni indult, hogy egy kissé szellőztesse kábult fejét és számot adjon magának a történetekről. Önkéntelenül is a szép asszony, Csathóné lakása felé indult, ahol néhány pillanatra megállt és merően nézett a sötét ablakokra. Hirtelen valami vad, a feltékenységhez hasonló érzés vett rajta erőt és alig tudta magát türtőztetni, hogy a kapun be ne rohanjon megkérdezni, itthon van-e már az asszony. Mert rég itthon kellene már lennie,

hiszen közelebb lakik, mint az a másik. És mégis, nem jött még haza. Talán Dani... És eszeveszeten rohant Dani lakása felé. Néhány lépésnyire tőle, egy pálmabokor árnyában egy nagy kendőbe burkolt asszony áll mozdulatlanul és amint látja közeledni a férfit, még jobban elrejtőzik. Döme agyát iszonyu gondolát zibbasztotta meg és nem törődve a következményekkel, odarohant a bokorban rejtőző alakhoz és lerántotta a kendőt róla. A szépasszony volt.

— Szerencsétlen! mit tett? — kiáltotta kétségbeesetten.

Az asszony egész testében remegve, nem tudott szólni, aztán erőt véve felindultságán, halkán mondta:

— Most, hogy meglátott, nincs már mit tagadnom. Jöjjön.

És az asszony szinte vonszolta magával a férfit a lakására.

A szépasszony ledobva magáról a nagy kendőt, faradtan vetette le magát egy szőlyébe, szemben a férfinak mutatva helyet.

— Hallgasson meg. Csak néhány perc előtt mondtam, hogy hat év óta szeret engem hűséges szerelemmel és aztán megteszi, hogy hajnalban hazakisér egy mámorosfejű, gyerekesszerű asszonyt és engem otthagy egy léha ember társaságában. Nos igen, hadd tudja meg, ha a tekintetemből, az ön elől való menekvésemből nem tudta meg, hogy a mióta a férjemet ismerem, mindég csak magát szeretem. És épen ezért félttem magától, fuoltam előle. Most, hogy láttam azzal az asszonnyal elmenni, megjédek és félttem, hogy elveszitem magát, hogy nem fog többé szeretni. Örült voltam, amikor elhatároztam, hogy meglesem magukat. Aztán láttam elválni attól az asszonytól és a boldogság megbénította a tagjaimat, nem tudtam már visszamenni. Elrejtőztem és ön mégis meglátott, de ha nem is látott volna meg: én rohantam volna utána, mert úgy érzem, hogy beteggő tesz ez az elfojtott, visszakényszerített, eltitkolt szerelem...

Pollák Mikó.

idegen forgalmi iroda, olvasóterem, etnográfiai és házi iparbazár, továbbá fürdők számára egy tudakozó iroda létezik, a szükséges összes különféle menetjegyek, még pedig a tervezett utazás megkezdése előtt már néhány nappal elébb is megválthatók és ugyanott bármely utazási ügyben szóval vagy írásban díjmentes felvilágosítás nyerhető.

Dr. Menczer Izidor városi orvos augusztus hó 1-én átteszi lakását a Popovits-Peczi-féle házba a Hunyady- és Szerbtemplom-utca sarkán 603. és 604. szám alatt.

Irodalom.

*** Gyakorlati gyorszámoló.** Szeneš Adolf a nagybecskereki polgári és felső kereskedelmi iskola jeles tanára „Gyakorlati gyorszámoló” címmel hasznos könyvet irt utmutatóul a gyakorlati életben előforduló számolási műveleteknek fejben és írásban való gyors és pontos elvégzésére. A könyvecskét a Franklin-társulat adta ki s ára 1 korona. A praktikus munkát legközelebb részletesen méltatjuk.

*** A „Zenélő Magyarország”** zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XI. évfolyam 14-ik füzeté a következő szép zenemű újdonságokat közli: I. „Hortobágyi csárdás” két magyar dalból „Huzd rá cigány az angyalát” és „Kinyitott az erdőn a vadrózsa” Marthon Gézától. II. „Egy fenykép meséje”, vig dal. „Ein Bilder-märchens Lied. Dr. Shwimmer Auréltól. Ily gazdag tartalommal jelenik meg ezen minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő, mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 kor., felévre 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Előfizetheti, az e számmal folyó III. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24. sz., hol egyttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 29-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 29.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen folytatták a földmívelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

A mai ülésen Bernát Béla, Kaas Ivor báró és Visontai Soma beszéltek. Mindhárman a borkérdéssel foglalkoztak s a vámszerződés ellen szóltak.

Ezután Tallián Béla földmívelésügyi miniszter szólalt fel s általános figyelem közben reflektált az elhangzott beszédekre. Kijelentette, hogy meghajol Darányi érdemei előtt és az ő nyomában fog járni. (Énkh helyeslés.)

Az ülés folyik.

Az orosz-japán háború.

Kuropatkin bekerítették.

Budapest, július 29. (A „Torontál” ered. távirata) Newyorki táviratok határozottan állítják, hogy a japánok Kuropatkin orosz fővezért Liaojang és Mukden között bekerítették. Holnapra, vagy holnaputánra nagy harc várható a két fél között.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Dalniból táviratozzák, a japánok holnapra általános rohamot terveznek Port-Arthur ellen. A japán hajóhad tegnap este óta ismét bombázza Port-Arthurt.

A meggyilkolt orosz belügyminiszter.

Budapest, július 29. (A „Torontál” ered. táv.) Szentpétervárról táviratozzák: Plehve orosz belügyminiszter ellen elkövetett merénylet rendkívül izgalmat kelt Szentpétervárott. A bomba, melylyel a merényletet elkövették, a legerősebb

robbanószerrel volt töltve. A robbanás oly erős volt, hogy a miniszter fejét a bomba csaknem teljesen elszakította, a szétvetett kocszi szilánkjai pedig behatoltak Plehve testébe is. A bomba darabjai azonkívül kilerc járó-kelőt is megsebesítettek.

A merényletet egy fiatalember követte el, kinek a fején vasuti hivatalnoki sipka volt. A rendőrök nyomban megrohanták a tettest és elfogták. A rendőrségen kihallgatták, de minden felvilágosítást megtagadott. A nevét sem mondja meg. A rendőrség azt hiszi, hogy a merénylőnek társai is vannak s most azokat nyomozzák. A merénylet híre a cárt igen lesújtotta.

Nagy erdőégés.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről jelentik: A szombathelyi székeskáptalan kemenesszentpéteri fenyvesében ismeretlen módon tűz keletkezett. A lángok rövid idő alatt kétszáz holdnyi terület fenyvest hamvasztottak el, majd hirtelen átcaptak Esterházy Sándor gróf kemenesi erdejébe, ahol szintén több száz hold fenyves és akácás lett a lángok martalékává. A kár több százezer koronára rug.

Szerb koronázás.

Budapest, július 29. (A „Torontál” ered. távirata.) Belgrádi távirat szerint a szerb kormány a koronázási ünnepet szeptember 21-ére (görög naptár szerint 8-ára) tűzte ki. Ugyanzen forrás szerint a hatalmaságot nem hívják meg a koronázásra.

Fenyő Sándor bűnpöre.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt kezdtek el Fenyő Sándor bűnpörének a tárgyalását. Az ügyészség szemérem elleni vétséggel vádolja Fenyőt s a tárgyalás zárt ajtók mögött folyik. Fenyő bizalmi tanukul Edvi Illés Károlyt és Visontai Soma nevezte meg. Ítélet csak este lesz.

Két milliós csőd.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, W. J Wolf itteni bornagykereskedő két millió korona passzívával csödbe jutott.

Rejtélyes gyilkosság.

Budapest, július 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vasmegeyi Csepregen meggyilkolva találtak Berec Sándorné 37 éves asszonyt. Szive tájékán két szurás és nyakán egy nagy vágás okozta halálát. Gyilkosát még eddig nem sikerült kinyomozni. Eleinte a gyanu férjére hártult, kit ezért le is tartóztattak, de a vizsgálat nem tudott ellene terhelő adatot találni. A rejtélyes gyilkosság ügyében a csendőrség most tovább nyomoz.

Villamos gyorsvonat.

Budapest, július 29. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Berlinből táviratozzák, a Hamburg és Berlin között tervezett villamos gyorsvonat ügye most olyan stádiumba jutott, hogy legközelebb hozzá látnak a munkálatokhoz. A villamos gyorsvonat óránként 250 kilométer gyorsasággal fog haladni.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. július 29.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	9.85	10.—	80	10.20	10.35
Pestvidéki uj	76	9.80	9.90	80	10.—	10.25
Bánsági uj	76	9.70	9.85	80	10.10	10.25
Bácskai uj	76	9.85	10.—	80	0.—	0.—
Rozs elsőrendű					6.95	7.05
„ másodrendű					6.85	6.95
Árpa takarmány					6.25	6.50
„ égetni való					6.10	6.25
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab —					6.75	6.90
Tengeri bánsági					—	—
„ másnemű					6.30	6.40
Repce káposzta					10.25	10.85
„ bánsági					—	—
Kéles —					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak az egyes gabonanemekben emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) 9.87— —
Buza (áprilisra 1905.) 10.16— —
Tengeri (augusztusra) 6.47— —
Tengeri (uj) 6.58— —
Zab (októberre) 6.84— —

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyezték a Nagybecskereken, 1904. évi július hó 29-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	9.30	korona
kétszeres		6.80	
rozsa		5.—	
árpa		6.20	
zab		6.20	
kukorica		6.30	
„		4.50	
repce		10.—	
széna I.		3.—	
„ II.		2.50	
szalma I.		1.50	
„ II.		1.—	
burgonya (uj) 1 kilogr.		0.10	
marhahús I. 1 kilogr.		1.0	
„ II.		1.55	
borjú hús		1.40	
disznó hús		1.20	
juh hús		1.20	
zsir		1.60	

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.

Pancsováról: délután 5 óra 55 p.

Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este:

7 óra 15 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel

6 óra 28 p.

Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.;

este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.

Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára:

reggel 3 óra 33 p.

Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.;

délután 5 óra 10 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt

11 óra 38 p.

23959. sz.-hoz 1904.

Magy. kir. államvasutak.

Bpesti jobbparti üztvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak L/m. Bruck állomásán levő pályavendéglő bérletére 1905. évi január hó 1-től számítandó öt évi időtartamra azaz 1909. évi december hó 31-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak L/m. Bruck állomásán levő vendéglői üzlethez bérbevétele a 23959/904. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbén a kellő okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparendély, honossági igazolvány) felszerelt ajánlatok 1904. évi augusztus hó 23-án déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak Budapest jobbparti üztvezetőség titkári hivatalához (Budapest, külső Kerepesi-ut 8. ház) posta útján térni vevény mellett nyújtandók be.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üztvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztyájában (Budapest, külső Kerepesi-ut 8. ház I. em. 33. ajtó) vagy a győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

Budapest, 1904. július hó 13.

Az Üztvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Kis-Zombor község előljáróságától.

1215/1904. szám.

559-1.1

Árverési hirdetmény.

A Kis-Zombor község által megvásárolt Rónay Mihály-féle tanyai földek vadászati joga f. évi augusztus hó 13-án d. u. 3 órakor Kis-Zombor község-házánál berbeadatni fog.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kis-Zombor, 1904. július 26.

Községi előljáróság.

Torontálvármegye alispánjától.

2058. szám. 1904.

556-3.2

Szállítási hirdetmény.

Az alább megnevezett vármegyei kórházak és a megyei gépház részére 1904-1905. évre szükségendő fűtő- és tüzelő-anyagok beszerzésére ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik és pedig:

1. A nagybecskereki „József” kórház részére: 268 m³ kemény és egészséges bükfahasáb, 700 mm. légszeszpirszen, 450 mm. aninai kocka köszén.

2. A nagyikindai kórház részére: 4 kocsis rakomány (waggon) egészséges bükfahasáb, 3 kocsis rakomány (waggon) köszén.

3. A módosi kórház részére: 120 m³ egészséges bük- vagy tölgyfahasáb, 300 mm. légszeszpirszen.

4. A törökkanizsai kórház részére: 1/2 kocsis rakomány (waggon) egészséges bükfahasáb, 200 mm. kocka porosz szén.

5. A zombolyai kórház részére: 5 kocsis rakomány (waggon) kemény és egészséges bükfahasáb és 3 kocsis rakomány (waggon) köszén.

6. A vármegyei gépház részére: 4500 q. aninai vagy hason minőségű más apró szén.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi szállítások elvállalására vonatkozó (1) egy koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat és az összes szállítandó anyagok értékének 10%-át bánatpénzként f. évi augusztus hó 10-ig Torontálvármegye alispánjához annnyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe veendők nem lesznek.

A szóban forgó szállításokra vonatkozó feltételek az alispáni hivatalban a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1904. évi július hó 26-án.

Jankó,
alispán.

Szeferkin község előljárósága.

1168. szám. 1904.

554-2.2

Árlejtési hirdetmény.

Közírré tételük, hogy a Szeferkin községben 3401 kor. 63 fillér előirányzott község-ház kibővítési és tatarozási munkálatainak anyaggal együtt való biztosítása céljából folyó évi augusztus hó 7-én d. e. 11 órakor szóbeli árlejtés fog tartatni.

Árlejtetni szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott összeg 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a község letéti pénztárába elhelyezni.

Terv, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Szeferkinen, 1904. évi július hó 25-én.

Az előljáróság.

101.443/904. számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1905. év első felében szükséges ön szállítási biztositást óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi augusztus hó 11-ének déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig folyó évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyancsak az általános és különleges szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztálynál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz.) megtekinthetők.

Budapest, 1904. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

17313. sz. 1904.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Debrecen.

Pályázati hirdetmény.

A tokaji Tiszahidunk alatt fennmaradt cirka 35 db régi cölöpnek robbantás vagy kihuzás utján való eltávolítása tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg felbélyegzett ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az ajánlatok borítékai a következő felirattal látandók el: „Ajánlat a tokaji Tiszahidunk fennmaradt régi cölöpök eltávolítására.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. július hó 29-én délelőtti 11 óráig 200, azaz kétszáz korona teendő le készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban, a debreceni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Kelt Debrecen, 1904. július hó.

(3.3)

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Dr. Manczer Izidor

városi orvos

augusztus hó 1-én átteszi lakását a Popovits-Péczi-féle házba a Hunyady- és Szerb-templom-utca sarkán 603. és 604. sz. alatt.

560-3.1

5132. tlkv. sz. 1904.

557-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár mint végrehajtónak Szubotin Obrád tarrasi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1412 kor. 68 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Tarras község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. a tarrasi 140. számú tlkvb. A. I. 1., 2. sor. (245-246) hrsz. 136. ö i. sz. 600 □-öl ház beltelek és 1033/c. hr-z. 800 □-öl rét 424 korona kikiáltási árban;

2. a tarrasi 140. számú tlkvb. A. II. 1-6. sorsz. 518/32., 610/25., 1341/92., 1464/24., 1478/11. és 1512/165. hrsz. 6 hold szántóföld 804 korona kikiáltási árban 1904 évi szeptember hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Tarras község-házában árverés alá fognak bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fognak adni, megjegyezten, hogy az árverés napjától fogva maradvány földek után lejárandó váltásartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a második 30 nap, az utolsó 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5%-os kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbiróság tlkvi irattárában és Tarras község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. bíróság mint tlkvi hatóságnál 1904. évi június hó 24-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Alulírott házában két egymásba nyíló, 1 utcai és 1 udvari

butorozott szoba

június 15-től egész évre vagy hónapra kiadó.

(442-x.17)

Manczer Lipót,
Melencei-utca 289/7.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

Répáti

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dúd, főleg kötött szénsavtartalma és kellemes íze folytán ritkítja párját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital

emésztési, vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbetegségekben, gyuladós hólyag, gégebajok, vérszegénység és közhvényes bántalmak stb. stb. ellen.

Főúri kedvenc ital határozottan a legkedvesebb pezsgővíz.

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyítószer, ugys mint páratlan élvezeti italt a „Répáti ásványvizet” minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

Kapható Nagybecskereken: Ro'sa Béla és Ro'sa Ignác
fűszerkereskedő uraknál.

448-12.9